

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
DANYCH OSOBOWYCH**
Jan Nowak

Do druku nr 2799

DOL.401.595.2022.WL.MW.

SEKRETARIAT ZŁOY SZEFY K3
L.dz. IS.175.687.2022
Data wpływu 30.12.2022

Pan
Dariusz Salamończyk
Zastępca Szefa Kancelarii
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo z dnia 29 listopada 2022 r. (znak: SPS-WP.020.317.5.2022), uprzejmie informuję, że w związku z przedłożeniem rządowego projektu *ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw* (druk nr 2799), dziękując za przedstawienie do zaopiniowania projektu, który nie został przekazany przez projektodawcę na wcześniejszym etapie procesu legislacyjnego, z punktu widzenia przepisów *rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z 27.04.2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE* (Dz. Urz. UE L 119 z 04.05.2016, str. 1, z późn. zm.)¹, organ nadzorczy **zwraca uwagę na następujące kwestie.**

Wątpliwości budzi używanie w projektowanych przepisach sformułowań „w szczególności” zawierających otwarte katalogi informacji. **Art. 1** projektu ustawy wprowadzający zmiany w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie* (Dz. U. z 2021 r. poz. 1249) w **zmianie 9** dotyczącej nowego brzmienia art. 6 ust. 4 ustawy zawiera zwrot „w szczególności”, w której przy wyliczeniu zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat poprzez użycie sformułowania „w szczególności” katalog

¹ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 127 z 23.05.2018, str. 2 oraz Dz. Urz. UE L 74 z 04.03.2021, str. 35.

przedmiotowych zadań pozostaje otwarty. **Art. 1 zmiana 15 w punkcie e** wprowadzający nowe brzmienie art. 9a ust. 7i dotyczący obowiązków przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego także zawiera ww. zwrot, powodując niedookreślenie przedmiotowych zadań. Tożsama uwaga dotyczy **zmiany 16 w art. 1**, wprowadzającej nowe brzmienie art. 9b ust. 2 określającego zadania zespołu interdyscyplinarnego. Podobnie zadania grup diagnostyczno-pomocowych poprzez zwrot „w szczególności” nie zostały doprecyzowane (art. 9b ust. 8 ustawy). Analogicznie – zadania pracownika socjalnego (art. 9b ust. 9 ustawy) oraz funkcjonariusza Policji powołanego do grupy diagnostyczno-pomocowej (art. 9b ust. 10 ustawy) poprzez wskazanie otwartego katalogu obowiązków nie zostały doprecyzowane. Także zadania Zespołu Monitorującego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy Domowej określone w nowym brzmieniu art. 10a ustawy (**zmiana 21 art. 1**) wymagają doprecyzowania. Przyjęcie takich sformułowań w istocie prowadzi do przetwarzania danych w niedoprecyzowanym celu i nieznanym zakresie, jak również poprzez nieprecyzyjnie określone zadania nie jest wiadomym jaki administrator będzie odpowiedzialny za ich realizację.

Należy zatem szczegółowo określić w przepisach prawa przedmiotowe katalogi, nie używając zwrotu „w szczególności”. Tam gdzie jest możliwość stosowania zamkniętych katalogów, projektodawca powinien doprecyzować przepisy tak, aby nie było wątpliwości interpretacyjnych w zakresie praw i obowiązków nakładanych tymi przepisami, zwłaszcza jeżeli katalogi te zawierają dane osobowe (zgodnie z zasadą minimalizacji danych – art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679).

Zwrócić uwagę należy na projektowane przepisy, które wskazują, że działalność Zespołu interdyscyplinarnego będzie uregulowana na podstawie odrębnych porozumień (**art. 1 zmiana 15 pkt f** dotycząca nowego brzmienia art. 9a ust. 8 ustawy): *„Zespół interdyscyplinarny działa na podstawie porozumień zawartych między wójtem, burmistrzem albo prezydentem miasta a podmiotami, o których mowa w ust. 3, 3a lub 5. Porozumienia określają w szczególności sposób i formę wymiany informacji, a także sprawy dotyczące uczestnictwa członków grup diagnostyczno-pomocowych w posiedzeniach i pracach tych grup”* oraz *„Zespół interdyscyplinarny opracowuje i przyjmuje regulamin określający szczegółowe warunki funkcjonowania zespołu interdyscyplinarnego oraz tryb i sposób powoływania grup diagnostyczno-pomocowych”* (art. 9a ust. 6b ustawy). Projektowane przepisy dotyczą wymiany informacji, nie określają czy będą to także informacje/dokumenty zawierające dane o charakterze osobowym. Zasadna jest zatem ponowna analiza ww. przepisów także pod kątem uregulowania kwestii związanych z określeniem jaki organ/podmiot odpowiada za przetwarzanie

dokumentacji zawierającej dane osobowe, przez jaki czas te dokumenty są przechowywane² oraz w jaki sposób zapewnione jest bezpieczeństwo ww. dokumentacji, celem uczynienia zadość zasadom dotyczącym przetwarzania danych osobowych zawartych w dokumentacji wynikającym z art. 5 rozporządzenia 2016/679, szczególne znaczenie ma tu zasada rozliczalności. Regulacje dotyczące praw i obowiązków związanych z przetwarzaniem danych osobowych powinny być stanowione w akcie prawa powszechnie obowiązującego rangi ustawy, a nie w porozumieniach/regulaminach, celem zapewnienia stosowania zasad dotyczących przetwarzania danych osobowych³. Zachowanie zasad sprzyjać będzie poszanowaniu konstytucyjnej zasady praworządności oraz zapewni klarowność przepisów dla ich wykonawców. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego oraz grup diagnostyczno-pomocowych przetwarzają dane osobowe, także dane szczególnych kategorii z art. 9 ust. 1 i 10 rozporządzenia 2016/679 (art. 9c ustawy). Wskazać należy, że dane tego rodzaju poddane muszą być szczególnemu reżimowi przetwarzania, z poszanowaniem warunków wynikających ze wskazanych przepisów. Szczególny reżim przetwarzania wymaga uwzględnienia w przepisach nakładających obowiązek przetwarzania danych i zapewnienia nie tylko rzetelności i przejrzystości, ograniczenia celu, niezbędności, minimalizacji (art. 5), ale i uwzględnienia warunków wynikających z art. 6 ust. 3, odpowiednich zabezpieczeń praw podstawowych i interesów osoby, której dane dotyczą, konkretnych środków ochrony praw i wolności osób (art. 9) oraz warunków dokonywania operacji na danych z art. 10 wyłącznie pod nadzorem władz publicznych z zabezpieczeniem praw i wolności osób, których dane dotyczą (art. 10 rozporządzenia 2016/679). Wszelkie kluczowe decyzje związane z przetwarzaniem danych osobowych dla realizacji zadań publicznych powinny być określone w przepisach prawa, a nie w aktach pozaustawowych czy dokumentach/regulaminach/porozumieniach.

Pozostawienie dowolności w kształtowaniu rozwiązań w drodze umów czy wewnętrznych regulaminów rodzi ryzyko błędnego przypisywania ról określonym podmiotom w procesie przetwarzania danych osobowych. To przepisy ustawy powinny określać zakres zadań i realizowanych kompetencji, tak aby było wiadomym czy mamy do czynienia z administratorem czy współadministratorem. Wyjaśnienia wymaga jaką rolę w procesie przetwarzania danych osobowych pełnić będzie wójt, burmistrz i prezydent miasta w zakresie prowadzenia obsługi technicznej, organizacyjnej prowadzonych podczas realizacji zadań wykonywanych na mocy projektowanej ustawy, czy będzie występował w roli odrębnego administratora czy być może w roli współadministratora. Wskazania w ustawie wymaga także jaki ma być tryb pozyskiwania

² Zasada ograniczenia przechowywania – art. 5 ust. 1 lit. e rozporządzenia 2016/679.

³ W tym: zasady zgodności z prawem, rzetelności i przejrzystości (art. 5 ust. 1 lit. a), ograniczenia celu (art. 5 ust. 1 lit b) oraz minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c rozporządzenia 2016/679).

danych osobowych przez zespół interdyscyplinarny, czy zespół będzie odpowiedzialny za archiwizację i bezpieczeństwo danych zawartych w dokumentacji. Z projektowanego przepisu w istocie nie wynika precyzyjnie określony zakres odpowiedzialności podmiotów wymienionych w projektowanym przepisie w rozumieniu art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679⁴.

Wątpliwości budzi również **art. 1 zmiana 17** (art. 9c ust. 1) dotycząca przetwarzania numeru PESEL osób doznających przemocy domowej (pkt 1) oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie zamieszkujących i gospodarujących z osobą stosującą przemoc domową (pkt 2). Nie została przez projektodawcę wykazana niezbędność przetwarzania numeru PESEL. W świetle art. 87 rozporządzenia 2016/679 identyfikator osoby musi być poddany szczególnej ochronie, w związku z czym należy wprowadzać odpowiadające *ratio legis* projektowanych przepisów szczególne gwarancje przetwarzania tego numeru, mając na względzie konieczność zapewnienia stosowania w nowych regulacjach przepisów rozporządzenia, jak chociażby poszanowania zasady minimalizacji danych (art. 5 ust. 1 lit. c) rozporządzenia 2016/679). Konieczne jest zatem uzasadnienie niezbędności przetwarzania tej danej osobowej w przepisach projektowanej ustawy.

Zwrócić uwagę należy także na niedookreślone przepisy wskazujące na realizację zadań Zespołu interdyscyplinarnego oraz grupy diagnostyczno-pomocowej „w uzasadnionych przypadkach” bez enumeratywnego określenia sytuacji, w których podmioty te podejmują/realizują swoje działania (**art. 1 zmiana 15 lit. e** wprowadzający nowe brzmienie art. 9a ust. 7c⁵ ustawy oraz **art. 1 zmiana 16** nadający nowe brzmienie art. 9b ust. 14⁶). Z kolei nowe brzmienie art. 9b ust. 3 ustawy (**art. 1 zmiana 16**) wskazuje, że „Zespół interdyscyplinarny, przed złożeniem zawiadomienia, o którym mowa w ust. 2 pkt 10, może wystąpić do właściwego starosty powiatu o przesłanie informacji dotyczącej wypełniania przez osobę stosującą przemoc domową obowiązków zawartych w art. 4 ust. 6” bez określenia w jakich przypadkach, w jakim trybie oraz jaki zakres informacji będzie przekazywany zwłaszcza, jeśli będą to także dane o charakterze osobowym. Przedmiotowe przepisy są zbyt ogólne, wręcz blankietowe i z uwagi na różne kategorie przetwarzanych danych nie uwzględniają rozwiązań zawartych w art. 9 ust. 2, 3 i 4 jak również art. 10 rozporządzenia 2016/679. Projektodawca powinien zatem uzupełnić ww.

⁴ Zgodnie z art. 5 ust. 2 rozporządzenia 2016/679

2. Administrator jest odpowiedzialny za przestrzeganie przepisów ust. 1 i musi być w stanie wykazać ich przestrzeganie („rozliczalność”).

⁵ „W uzasadnionych przypadkach zespół interdyscyplinarny realizuje działania, o których mowa w art. 9b ust. 1 i 2, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną (Dz. U. z 2020 r. poz. 344).”

⁶ „W uzasadnionych przypadkach grupa diagnostyczno-pomocowa realizuje zadania, o których mowa w ust. 8 pkt 5–9, za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną”.

przepisy w taki sposób, aby cele projektowanych przepisów zostały osiągnięte z zastosowaniem przepisów rozporządzenia 2016/679, w tym zasad wynikających z art. 5 rozporządzenia 2016/679, w szczególności zasady rozliczalności (art. 5 ust. 2).

Uwzględnienie powyższych kwestii wskazanych jako eksperckie wsparcie z zakresu przetwarzania danych osobowych niewątpliwie przyczyni się do właściwego wdrożenia zasad ochrony danych wynikających z przepisów rozporządzenia 2016/679 w procedowanym akcie normatywnym.

Z wyrazami szacunku,

Prezes Urzędu

Ochrony Danych Osobowych

Jan Nowak

/- dokument w postaci elektronicznej podpisany
kwalifikowanym podpisem elektronicznym/